

Ni m hy v ng đang lên v m t « mùa xuân Mi n Đi n »

*Các n tù nhân chính tr Mi n Đi n ra kh i nhà tù Insein, Rangoon, 12/10/2011.
REUTERS/Soe Zeya Tun*

Bài xã lu n trên trang nh t Le Monde ch y hàng t a « Ni m hy v ng đang lên v m t “mùa xuân Mi n Đi n” ».

Bài vi t nh n đ nh : M t trong nh ng qu c gia khép kín nh t trên th gi i đang m ra.

N n đ c tài hung ác t n t i t năm 1962 đ ng nh đang b t đ u chuy n đ i.

B n năm sau « cu c n i d y c a các tầng ni », b t p đoàn quân s đàn áp trong máu, trong hi n t i nhi u ng i r t hy v ng vi c Mi n Đi n s dân ch hóa.

Ngày 12/10 v a qua, chính quy n Mi n Đi n đã tuyên b tr t do cho 120 tù chính tr . Chính quy n cũng thành l p m t y ban nhân quy n.

Cách đây vài tu n, y ban này th a nh n Mi n Đi n có các « tù nhân l ng tâm ». Đây là chuy n x y ra l n đ u tiên t i qu c gia đ c tài này.

Đi m l i quá trình chuy n hóa g n đây c a Mi n Đi n, v i vi c m t t ng th ng đ c b u lên vào tháng 11 năm ngoái, trong m t cu c b u c mang tính dân x p, đ đ ng đ u m t ê kíp g m các lãnh đ o dân s và quân s , Le Monde nh n xét :

H n n a th k sau cú đ o chính đ a các t ng lĩnh hung hăng, ngu d t và tham nh ũng lên n m quy n, tân t ng th ng Mi n Đi n hi n nay đ ng tr c s m nh ph i th c hi n m t cu c chuy n đ i đ y khó khăn, h ng đ n m t ch đ dân s và dân ch .

T ng th ng Mi n Đi n là ng i ch tr ng l nh ân xá m i đây, liên quan đ n 6.000 tù nhân.

Bi n pháp này, cùng v i m t lo t các sáng ki n khác, nhìn trong t ng th , đã mang l i ni m hy v ng r ng, t i vùng Đông Nam Á, s có m t « mùa xuân Mi n Đi n ».

D ng nh t ng th ng m i c a Mi n Đi n đã quy t đ nh đ a ra m t tín hi u cho th y s th ng nh t gi a l i nói và vi c làm, ng c h n l i v i các di n văn đ y tính hoang t ng c a nh ng ng i ti n nhi m.

Le Monde nh n m nh, c n ph i ca ng i s d ũng c m và thông minh c a nhà lãnh đ o đ i l p, bà Aung San Suu Kyi, gi i Nobel Hòa bình, đ c tr t do sau 13 năm qu n ch , đã ch p nh n đ i tho i v i ch đ .

Bà đã t i th đô g p t ng th ng và liên t c đ i tho i v i đ i di n c a chính ph . Trong hi n t i, Aung San Suu Kyi là hi n thân cho m t đ i l p b chia r và suy y u, sau các đàn áp. S m nh c a bà là h t s c khó khăn. Quá trình dân ch hóa đang di n ra do chính quy n ch tr i, v n b nhi u ng i nghi ng là không thành th c. Theo các nhà ho t đ ng nhân quy n, còn t i h n

2.000 tù nhân chính tr b giam gi .

Le Monde ghi nh n hành đ ng tri t đ nh t m i đây c a chính quy n Mi n Đi n, là hoãn đ án đ p th y đ i n Myitsone, do m t t p đoàn Trung Qu c đ m trách, có kh năng gây ra các th m h a môi tr ng nghiêm tr ng. Hành đ ng này cho th y Mi n Đi n mu n thoát kh i vòng ki m t a c a Trung Qu c.

Le Monde cho r ng, trong khi Hoa K hoan nghênh các chuy n bi n đang di n ra t i Mi n Đi n, Châu Âu cũng c n noi theo m t cách th n tr ng, và ph n ng m t cách tích c c tr c m i d u hi u tích c c t Mi n Đi n.

H i ngh Tài chính G20 : Các đ xu t c a Pháp gi i quy t kh ng ho ng vùng euro

Hôm nay, b tr ng Tài chính và th ng đ c các ngân hàng Trung ng c a các n c trong nhóm G20 h p t i Paris, đ chu n b cho H i ngh Th ng đ nh G 20 s đ c t ch c vào các ngày m ng 3 và 4/11 t i Cannes, mi n nam n c Pháp. Nhân đ p này, báo kinh t Les Echos, có bài « Paris ti t l các đ xu t c a Pháp đ gi i quy t cu c kh ng ho ng châu Âu ».

T báo nh n đ nh, h i ngh c p b tr ng c a G20 có m c tiêu hoàn t t m t k ho ch t ng th nh đã h a v i Hoa K h i tháng Chín v a qua, nh m tránh đ cho kinh t th gi i r i vào suy thoái.

M t khác, G 20 cũng muoson tr n an các đ i tác cho dù s đ c u v t đ ng euro còn ph i đ c ti p t c th o lu n t i cu c h p c a H i đ ng châu Âu, ngày 23/10 t i đây.

Les Echos cho bi t, nh m gi i quy t kh ng ho ng, trong t cách ch t ch G20, Pháp ti t l các đ xu t liên quan đ n Qu Bình n Tài chính châu Âu, v n đ m t kh năng thanh toán « có ch n l c » c a Hy L p và h s tăng v n cho các ngân hàng.

Cho đ n nay, b Tài chính Pháp ng h kh năng bi n Qu Bình n Tài chính châu Âu – FESF – thành m t ngân hàng. Qu này đ c thành l p h i tháng Năm 2010 nh m giúp đ Hy L p, B Đào Nha, Ailen.

L i th c a vi c chuy n đ i này là các n c có th đ ngh Ngân hàng Trung ng châu Âu – BCE - giúp đ khi c n thi t. Tuy nhiên, đây ch là m t g i ý, b i vì BCE đã ph n đ i vi c này.

V vi c nâng m c v n cho Qu , Pháp và Đ c không ch ng nh ng cho r ng m c v n là 440 t € là đ . Do v y, gi i pháp có th s là cho phép Qu FESF đ ng ra b o lãnh các công trái đ c

phát hành b i các n c đang g p khó khăn v tài chính. Đi u này cho phép FESF không c n ph i huy đ ng m t ngu n tài chính quá l n.

M t v n đ quan tr ng khác là vi c tri n khai C ch n đ nh châu Âu – MES – thay th cho Qu FESF.

C ch MES do các b tr ng Tài chính khu v c đ ng euro l p ra h i tháng Ba năm nay và theo đ ki n s đi vào ho t đ ng t gi a năm 2013, nh m h tr tài chính cho các n c trong khu v c đ ng euro g p khó khăn.

L i th c a c ch MES là các quy t đ nh quan tr ng ch c n đ ng thu n trong h i đ ng các th ng đ c Ngân hàng Qu c gia các thành viên kh i euro, trong khi m i k ho ch liên quan đ n FESF đ u ph i đ c Qu c h i 17 thành viên phê chu n.

V v n đ Hy L p m t kh năng thanh toán m t ph n các công trái đã phát hành, cho đ n nay, m t s ngu n tin nói đ n con s 21%. Gi đây, Pháp đã ch p nh n nói đ n t l cao h n, có th t 40 đ n 50%. Tuy nhiên, Paris không ch p nh n kh năng đi huy đ ng ngu n v n m i đ « thanh toán b c c u » cho các kho n n công trái mà Hy L p không th tr đ c.

Đ i v i Pháp, hoàn toàn có th qu n lý đ c vi c đ cho Hy L p b phá s n m t ph n, « có ch n l c ». Trong khi đó, Ngân hàng Trung ng châu Âu l i ch ng l i vi c đ cho m t Nhà n c trong khu v c đ ng euro phá s n, cho dù ch là m t kh năng thanh toán m t ph n n công, đ ng th i BCE cũng không đ ng ý b t khu v c ngân hàng t nh n ph i gách ch u h u qu .

Liên quan đ n vi c nâng m c v n cho các ngân hàng, Paris cho r ng các ngân hàng Pháp có th t huy đ ng v n trên th tr ng và không c n đ n s tr giúp c a Nhà n c, t c là không dùng đ n ti n đóng thu c a ng i dân.

Theo b Tài chính Pháp, trong tr ng h p x u nh t, Paris có th b t các ngân hàng gi m b t ho c không chia lãi cho các c đ ng và dùng s lãi c phi u đ nâng m c v n t có. M t khác, t năm 2008 đ n nay, các ngân hàng Pháp đã b xung vào ngu n v n t có kho ng 50 t euro.

Tuy nhiên, trong hoàn c nh hi n nay, c n ph i nâng m c v n t có lên đ n 9%. Pháp không ph n đ i, nh ng nh n m nh là c n ph i có l ch trình đ th c hi n vi c này.

Trung Quốc : ngày càng có nhiều nghi ngờ đoàn công nhân đến lập vỉa nhà n

Báo L'Humanité quan tâm đến phong trào công nhân tại Trung Quốc, với một loạt bài viết được nhóm lại trong đề tài : « Trung Quốc : tình hình nào cho phong trào công nhân ? ».

Các bài viết này được L'Humanité dẫn lại từ các tham luận tại Hội thảo quốc tế về các xung đột trong lĩnh vực lao động, và được tổ chức tại Vienna (Áo) cuối tháng trước, với sự tham gia của các nhà nghiên cứu, các nhà hoạt động nghiệp đoàn, các đại diện của nhiều tổ chức phi chính phủ Châu Âu và Trung Quốc.

Như chúng ta biết, các cuộc bãi công lớn tại Trung Quốc năm 2010 tại tỉnh Quảng Đông trong các xí nghiệp của tập đoàn Honda đã tạo nên một tình hình chưa từng có tại Trung Quốc. Theo đó, lần đầu tiên, các công nhân lao động Trung Quốc tham gia vào một phong trào xã hội lớn để bày tỏ tiếng nói của họ.

Bài viết của ông Wolfgang Greif, thành viên nghiệp đoàn Áo Liên minh nghiệp đoàn làm công trong khu vực tư nhân (GPA-DJP), cho biết :

Công đoàn chính thức của Trung Quốc hiện nay (ACFTU) đang trở thành một thách thức lớn. Nếu như không thay đổi để đóng vai trò đại diện cho các quyền lợi của công nhân, công đoàn này sẽ bị cô lập.

Trên thực tế, công đoàn chính thức Trung Quốc không có chân trong các tổ chức nghiệp đoàn chủ yếu trên thế giới, như CSI – Liên hiệp nghiệp đoàn quốc tế, OIT – Tổ chức Lao động Quốc tế, hay FSM – Liên hiệp Công đoàn Thế giới. Tuy nhiên, lãnh đạo nghiệp đoàn Áo cũng ghi nhận một số nỗ lực mới đây của Công đoàn chính thức của Trung Quốc tham gia đối thoại với quốc tế, đặc biệt với nghiệp đoàn các nước phát triển, chủ yếu qua các kênh phi chính thức.

Nhà nghiên cứu Lui Huilin, thuộc Đại học Bắc Kinh, khẳng định các mâu thuẫn chủ - thợ tại Trung Quốc ngày càng nghiêm trọng.

Nhà nghiên cứu Huang Jisu, thuộc Viện Hàn lâm Khoa học Xã hội Trung Quốc, thì cho rằng cái giá phải trả về xã hội và con người cho sự phát triển kinh tế hiện nay là quá lớn, vì vậy cần phải sáng tạo ra một mô hình khác cho tương lai.

Bài viết của nhà Trung Quốc học Tim Pringle, Đại học Warwick (Anh Quốc), lưu ý : Thành công của các cuộc bãi công của công nhân, tại các cơ sở của Honda ở Quảng Đông năm ngoái, đã kích thích phong trào công nhân.

Ông cho biết, năm 2010, khoảng 600 tấn chất nghi ngờ đoàn vßi 2.000 đßi đißn cßa công nhân hoạt đßng đßc lßp vßi Công đoàn cßa Nhà nßu c, tßi Trung Quốc.

Gißng viên đßi hßc Anh Quốc phßng đoán, hß thßng chính trß hißn nay tßi Trung Quốc sß tiếp tục khßng chß sß nßi lên cßa mßt phong trào công nhân ß quy mô qußc gia. Xu thß này, nßu trở thành hißn thßc, mang trong lòng nó nguy cß đßm lßa bißn thành đßm cháy, các phßn kháng tiếp phát mang tính đßa phßng mßt khi bùng lên, sß lan tràn không kiểm soát nßi, nhß cßu chß tßch Trung Quốc Mao Trßch Đông tiếp tuyên truyßn.

Các cuộc tßn công bßng máy bay không ngßi lái cßa Hoa Kỳ lißu có hßp pháp ?

Trong các chß đß qußc tiếp hôm nay, Le Figaro và Le Monde đßc biết chú ý đßn vßc các cuộc tßn công bßng máy bay không ngßi lái cßa Hoa Kỳ bß nhßu ý kiến phßn đßi.

Đßc biết sau vß giáo sĩ Anwar al-Awlaqi, qußc tịch Mß, gßc Yemen, bß máy bay không ngßi lái bßn chßt tßi Yemen, vì bß kết tßi chß trßng tiếp tục cß Thánh chißn khßng bß chßng Hoa Kỳ.

Các tßn bß kết thußt gßn đây cho phép quân đßi Mß tiếp hành các cuộc không kích tiếp máy bay không ngßi lái vßi đß chính xác cao.

Theo Le Monde, riêng tßi Pakistan tiếp thßng Obama đã tăng lên gßp năm lần số các cuộc tßn công bßng máy bay không ngßi lái, so vßi thßi tiếp thßng Bush.

Sß lßng ngßi bß thißt mßng do các cuộc tßn công này là khoảng 1.300, tiếp cũng tăng gßp năm lần. Đa số ngßi Mß (khoảng 60%, theo mßt đßu tra đß lußn) ßng hß cách tiếp thßng Mß tiếp hành chßng khßng bß.

Tuy nhiên, Le Figaro cho biết, vßc số đßng máy bay không ngßi lái bß mßt số tiếp chßc dân số đßt câu hỏi : Tiếp sao Washington tiếp giành cho mình quyßn quyßt đßnh cái chßt cßa mßt công dân Mß, trong trßng hßp giáo sĩ Anwar al-Awlaqi, vßn đßc Hißn pháp bßo vß, tßi Yemen - mßt đßt nßu c ß trong hoàn cßnh thßi bình.

Tôi sao ngái bá quyái cá vũ cho kháng bá lái không đác háng mát phiên toà công báng ?

Cho đến nay, chính quyán Obama không đáa ra câu trái lái vá chuyán này, và coi ráng, đây là mát ván đá thuác lĩnh vác bí mát quân sá.

Trang nhát các báo Pháp

Vá thái sá quác tá hôm nay, Le Figaro cháy trên trang nhát hàng tít « « Iran chuán bá sán xuát bom hát nhân », vái thông tin Cá quan Năng láng Nguyên tá Quác tá chuán bá lên án mát cách đát khoát tính chát quân sá trong cháng trình hát nhân cáa Teheran.

« Anh Quác hián đái hóa các quyác ká váng báu » là chá đá thá hai trên trang nhát Le Figaro. « Tá Châu Âu sang nác Má, nháng ngái “phán ná” là ai ? », tá La Croix quan tâm đán phong trào Chiám láy phá Wall (Occupy Wall Street) tái nác Má hián nay, báng cách so sánh vái các phong trào chiám các vá trí mang tính biáu táng tái nhiáu quác gia Châu Âu, bùng phát tá sáu tháng nay.

« Kháng hoáng khu vác đáng euro : các giái pháp do Pháp đá xuát » là hàng táa chính cáa Les Echos.

Tá báo nhán mán nhá đán đáng cáa chính phá Pháp tái hái nghá Tài chính cáa nhóm G20 đang dián ra hôm nay và ngày mai tái Paris.

Cuác báu cá sá bá đá chán ra áng cá viên táng tháng cáa đáng Xã hái Pháp, sau cuác tranh luán giáa hai áng viên vào ngày thá Tá và trác cuác bá phiáu vòng hai vào Chánh tái, cũng đác nhiáu báo Pháp quan tâm.

Le Monde ghi nhán trên trang nhát : « Tranh luán Aubry – Holland (hai áng cá viên lát vào vòng hai), cháng trình tranh cá kát thúc trong không khí căng tháng ».

« Các cá tri cáa vòng báu cá sá bá. Đán lát các bán ! » là hàng táa chính cáa Libération.

Tá báo mô tá không khí phân vân trong giái cá tri cáa đáng Xã hái trác ngày bá phiáu.

Le Figaro nhận thấy rằng những công nhân lãnh đạo những công nhân quyên UMP François Copé về « các vùng tái trong dá án [tranh cãi táng tháng] của đảng Xã hội ». « Báu cử sẽ bỏ của đảng Xã hội. Hãy đi tìm sự khác biệt ! » Báo l'Humanité tỏ ra thất vọng với cuộc tranh luận giữa hai đảng viên vòng hai của đảng Xã hội với nhận xét:

« Cuộc đấu sẽ rất thú vị. Tôi đã kết thúc với kết quả không ai đoán ai. Hai đảng viên đã thể hiện rất ít bất đồng ».